

ПЕДАГОШКА КОМУНИКАЦИЈА

Снежана Мирасчиева

СНЕЖАНА МИРАСЧИЕВА

ПЕДАГОШКА КОМУНИКАЦИЈА

Штип, 2022

Снежана Мирасчиева
ПЕДАГОШКА КОМУНИКАЦИЈАТА

Издавач
Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип

За издавачот
Проф. Д-р Дејан Мираковски

Рецензенти
Проф. Д-р Емилија Петрова Ѓорѓева
Проф. Д-р Снежана Јованова Митковска

Лектура
м-р Марија Иванова

Дизајн на корица
Драгана Чабаркапа

Компјутерска обработка
м-р Сања Гацов
DOI: <https://www.doi.org/10.46763/9786082449401>

CIP - Каталогизација во публикација
Национална и универзитетска библиотека "Св. Климент Охридски", Скопје

37.064.2(075.8)

МИРАСЧИЕВА, Снежана
Педагошка комуникацијата [Електронски извор] / Снежана Мирасчиева. - Штип : Универзитет "Гоце Делчев" - Штип, 2022

Начин на пристапување (URL): <https://e-lib.ugd.edu.mk/1105>. - Текст во PDF формат, содржи 120 стр. -
Наслов преземен од екранот. - Опис на изворот на ден 07.12.2022. - Фусноти кон текстот. -
Библиографија: стр.

101-107. - Содржи и: прилози – 4, илустрации - 12

ISBN 978-608-244-940-1

а) Педагошка комуникацијата -- Високошколски учебници

COBISS.MK-ID 58855685

УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ – ШТИП
ФАКУЛТЕТ ЗА ОБРАЗОВНИ НАУКИ

Проф. д-р Снежана Мирасчиева

ПЕДАГОШКА КОМУНИКАЦИЈА

Штип, 2022

***Секој аспект на животот е погоден со
нашата (не)способност за комуникација со другите!!!***

ПРЕДГОВОР

Учебникот *Педагошка комуникација* првенствено е наменет за студентите од сите наставни насоки на сите образовни степени (прв, втор и трет циклус) кои се определуваат за учителската професија со цел да бидат организатори и реализатори на комуникацискиот процес на ниво учител-ученик или воспитувач-дете и да бидат креатори на комуникацијата меѓу врсниците на реалацијата ученик-ученик и дете-дете.

Во нашиот живот постои многу повеќе она што е важно и што ја вклучува интеракцијата со другите луѓе. Многу искуства, кои ги вбројуваме во содржински и важни, потреби, желби или доживувања, ги опфаќаат односите со другите луѓе или дури и зависат од нив, ги изразуваме комуникациски. Низ комуникацијата и интеракцијата, можеме да ги изразиме своите можности единствено во заедница со другите индивидуи. Соживотот во секоја заедница бара познавање и разбирање на нејзините норми, правила и вредности, владеење со умеења нужни за плодна интеракција во заедницата. Во тој процес на владеење се вклучени и процесите на учење и поучување и целокупната педагошка работа, воопшто. Таквото опстојување во целост е можно само низ процесот на комуникација. Комуникацијата нема секогаш прагматична цел, задоволување на егзистенцијалните потреби. Напротив, таа се шири на цело подрачје на наши размислувања, на проектирање на идни активности, трансформирање на моментални состојби. Во таа смисла, целенасоченоста и ефикасноста во педагошката комуникација ориентирана кон хуманизирање на интеракцијата меѓу воспитувачот и детето, учителот и ученикот е една од основните претпоставки за ефикасна педагошка комуникација во воспитно-образовниот процес.

Додека постои училиштето, додека постои човештвото, ќе постои и педагошка комуникација а проблемот на педагошката комуникација никогаш нема да го изгуби своето место во педагошката теорија и практика. Без комуникација, нема ниту образование, ниту воспитание, ниту може да постои односот на човек со човек.

За жал, денес педагошката комуникација и културата на педагошка комуникација не се наоѓаат на местото кое нужно им припаѓа од неколку причини:

- учителот не придава значење на улогата на комуникацијата во воспитно-образовниот процес и не посветува внимание на добрата организација на комуникацијата како основа на воспитно-образовниот процес;
- во педагошките ситуации, учителот дејствува „на слепо“, без да примени соодветни знаења и активности како реакција на самата ситуација;
- не секој учител се грижи за богатење на општествената општочовечка култура како фундамент на специјалната професионална култура, ќе забележи Тодорина, па оттука е и неопходноста од развој, мотивација и формирање на знаења и компетенции за педагошка комуникација на идните учители и воспитувачи (Д.Тодорина, 2005).

Затоа, во подготовката на идните учители и воспитувачи, добро е што се застапени содржини од педагошка комуникација, па идните воспитувачи и учители ќе стекнат знаење и развиваат искуство за водење на педагошка комуникација. Имено, интенционалната насоченост на програмата по Педагошка комуникација е воден од сознанието дека педагошката комуникација е механизам на определување на суштината на воспитно-образовниот процес и во тој контекст се и содржините како од теоретски, така и од практичен аспект.

Прашањата и размислувањата во сферата на комуникацискиот феномен, како и функционалноста на педагошката комуникација ќе бидат корисни и за оние образовни структури кои се стремат кон усовршување на културата на комуникација во воспитно-образовниот процес и покажуваат интерес кон перманентно актуелните проблеми на педагошката комуникација.

декември 2022,

Авторот

СОДРЖИНА

ПРВ ДЕЛ

КОМУНИКАЦИЈАТА КАКО ФЕНОМЕН

1. Значење на комуникацијата	11
2. Теориски основи	15
2.1. Социолошко-културни теории на комуникацијата	15
2.2. Кибернетски теории на комуникацијата	18
2.3. Психолошки теории на комуникацијата	21
2.4. Дидактички теории на комуникацијата	32
3. Поим и структура на комуникацијата	40
3.1. Определување на поимот комуникација	40
3.2. Структура на комуникацијата	43
4. Видови на комуникација	47
5. Средства за комуникација	52
6. Нивоа на комуникациска согласност	54
7. Прашања и задачи	55

ВТОР ДЕЛ

ПЕДАГОШКА КОМУНИКАЦИЈА

1. Поим и димензии на педагошката комуникација	60
2. Функции на педагошката комуникација	61
3. Комуникацијата во воспитно-образовниот процес	63
4. Фактори за успешна педагошка комуникација	71
4.1. Наставникот/ воспитувачот - фактор за успешна комуникација	71
4.2. Ученикот/детето е фактор за успешна комуникација	75
4.3. Родителите - фактор за успешна комуникација	77
4.4. Емпатиска и интеракциска поврзаност	78
4.4.1. Емпатијата - услов за успешна комуникација	78
4.4.2. Интеракциската поврзаност - услов за успешна комуникација	79
4.5. Мотивацијата и комуникацијата	80
4.6. Комуникацијата и дидактичкото обликување на воспитно-образовниот процес	84
5. Развивање на културата на педагошка комуникација. Комуникациски компетенции. Барииери и конфликти во педагошката комуникација	89
5.1. Развивање на културата на педагошка комуникација Комуникациски компетенции	92
5.2. Барииери и конфликти во педагошката комуникација	92
6. Карактеристики на ефикасна педагошка комуникација. Градење ефективна педагошка комуникација	94
7. Прашања и задачи	97
Користена литература	98
Прилози	105
Прилог 1 Протокол за следење на комуникацијата на наставен час	106
Прилог 2 Проткол за следење на комуникацијата во воспитно-образовните активности во предучилишните установи	108
Прилог 3 Тест за самопроверка на знаењата од темата Комуникацијата како феномен	110
Прилог 4 Тест за самопроверка на знаењата од темата Педагошка комуникација	111